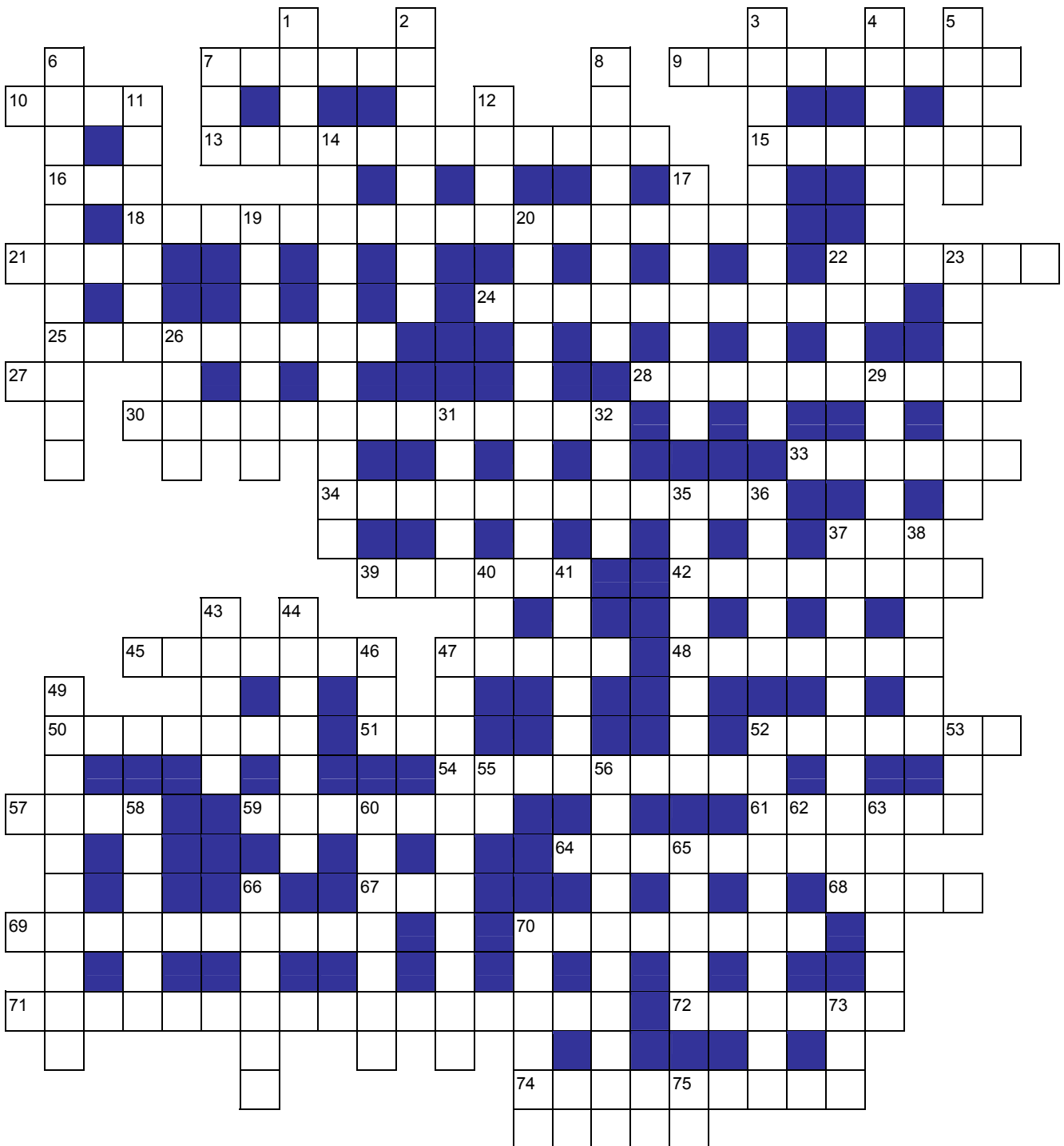

Blauwgeruit Kielogram

Door de gebroeders De Witt

Horizontaal:

7. Zie H24
9. Voor straf naar de winkel voor een nieuw pak (9)
10. Zie H24
13. Tevergeefs naar de kombuis voor een grote keukendoek (7+5)
15. + V2. Mariëm V-teken (3+4+2+6)
16. Licht behalve in Palestina ook niet in de houdgreep (3)
18. Een schip van honderddrieënzestig voet
Van dienst als er op zee een oorlog woedt
Het voorste in De Ruyters schepenstoet
Dat altijd aan het thuisland denken doet. (2+5+10)
21. Vrouw waarmee De Ruyter alle kanten opkon (4)
22. Vliegtuigonderdeel voor sneeuwlandingen (6)
24. + H7 + V75 + H10. Die boterhamworst is de heerlijkheid van West-Brabant (3+5+3+6+2+4)
25. Al beukt een golf met onvermoede kracht
De stuurman slaat daarop totaal geen acht
Het schip dat hem in deze golven bracht
Schenkt hem alleen spreekwoordelijke macht. (9)
- 27¹. + H28. Amfibievoertuig (2+10)
- 27². + V41. Onoverwinnelijk schip (2+6)
- 27³. + H57 + V4 + V63. Bij zo'n uitbrander is lavenen de beste optie (2+4+3+5+6)
- 27⁴. + V38. Versierde in 1607 zijn eigen beschuit (2+6)
28. Zie H27¹
30. Het negeren van een luchtgevecht (2+2+4+5)
33. Die schuit is als een auto zonder benzine (6)
34. Returnwedstrijd aan boord van een schip (12)
37. Zie V12
39. Tijdgenoot die door De Ruyter gedreven werd (6)
42. Dat schip komt bij het passeren van de evenaar bij zichzelf aan boord (8)
45. Niet op sokken, maar op bootschoenen (7)
47. Teleurstellende plaats om schipbreuk te lijden (5)
48. Dat is een zegen voor chocoladevisers (7)
50. Tijdgenoot die er een slinger aan gaf (7)
51. + V53 + H59 + V49. Als een bedplasser de haven weer binnenvaren (3+3+3+4+10)
52. Warmwaterschap (7)
54. Bedevaart (9)
57. Stormzaad (4)
59. Zie H51
61. Schade aan scheepsvloeren zal worden vergoed (6)
64. Zijn naam, Michiel de Ruyter, is bekend
Voor zeilen op de zee had hij talent
Maar bijkbaar was zijn personeel gewend
Hem aan te spreken als een ouwe vent. (9)
67. Wordt door verering een tak van de scheepvaart (3)
68. Plantje dat opkomt (4)
69. Butler op Buckingham Palace (5+5)
70. Zit links onder de koksmuts (8)
71. Sinds Wilhelmina heeft uitzonderlijk zeemanschap ook een keerzijde (2+14)
72. Generaal die als excuustruus dienst doet (6)
74. Scheepsonderdeel dat bij De Ruyter niet los kon zitten (9)

Verticaal:

1. Zo'n schip ligt in de kelder (4)
2. Zie H15
3. Wordt in golven gedolven (11)
4. Zie H27³
5. Daar nuttigt men een smakelijke hap
Het vloeisel van een openstaande tap
Of enig alcoholisch druivensap
En zo te horen maakt men ook een grap. (5)
6. Op dit vlaggenschip maakte V65 de beste reclame (6+5)
7. Nuchtere stuurman (3)
8. Is een schip dat zo ongeveer voor je neus is gekapseisd (2+2+4)
11. Frans is van de wereld (7)
12. De vis, schreef Heijermans, wordt duur betaald
+ H37. Heeft alles in het leven dan een prijs?
Jawel, een vrouw die op de planken straalt
Krijgt daarvoor Louis' zusje als bewijs. (4+3)

14. Die kiest het ruime sop (11)
17. Duitser die zich iets van deze puzzel aantrekt (7)
19. Boomlange lijst van schepen (7)
20. + V44. Spelletje dat tijdens het wandelen kan worden gespeeld (10+7)
22. Stond in het script van de VOC (4)
23. Muzikale veilingsite waarop De Ruyter al zijn slag sloeg (7)
26. Wist De Ruyter op 22 april 1976 niet te ontspringen (4)
29. Al had hij dan geen blauwegeruite kiel
Een tijdgenoot van onze held Michiel
Een waar genie, dus allerminst seniel
Die regelde bij wet hoe alles viel. (6)
31. Met tweenvijftig jaar werd hij niet oud
En wat je ook beweert, het laat hem koud
Een man in een centennium van goud
Die huus op vele schilderboeken houdt. (5)
32. Rijzende ster onder advocaten (4 of 1+1+1+1)
35. Of je er opgewekt vandaan komt, wordt in het midden gelaten (8)
36. Kledingstuk voor oplichters (5)
37. + V66. Gingen het schip in, maar vielen toch met hun neus in de boeter (10+6)
38. Zie H27⁴
40. Schijnvertoning (3)
41. Zie H27²
43. Maritieme tijdseenheid (5)
44. Golfswing (7)
46. Als een V31 de overkant haalt, is er geen doorvaart meer (3)
47. Vlak na Louise, vaartuig in 's lands vloot
Kreeg onze held een Amsterdamse boot
De naam was zeer onschuldig en devoot
Slechts kort verdiende hij hierop zijn brood. (3+5+3)
49. Zie H51
52. Aan boord van dat schip verveelde De Ruyter zich nooit (10)
53. Zie H51
55. Gore alinea (2)
56. Kombuishulp (10)
58. Eergevoel (4+2)
60. Zit op de schouder van een commandeur (7)
62. De kantonrechter met z'n collega's (1+1)
63. Zie H27³
65. Die lettervormigheid zit in het schip
En vocht ook met Michiel op menig trip. (5)
66. Zie V37
70. Door de fiscus van lading voorzien (6)
73. Aenschouw den Heldt, der Staeten rechterhandt,
Den redder van 't vervallen vaderlandt,
Die in een jaer twee groote koningkryken,
Tot driemaal toe de trotse vlag deedt strijken;
Het roer der vloot, den arm daer Godt door streë,
Door hem herleef de vrijheit en de vree. (3)
75. Zie H24

HORIZONTAAL:

9. Voor straf naar de winkel voor een nieuw pak (9)

KIELHALEN

13. Tevergeefs naar de kombuis voor een grote keukendoek (7+5)

BAKZEIL HALEN

15. + V2. Maritiem V-teken (3+4+2+6)

MET VLAG EN WIMPEL

Van Dale: die voerend als teken van overwinning

16. Ligt behalve in Palestina ook niet in de houdgreep (3)

DAN

Dan is een stad in Palestina

Dan betekent behalve (Nederland heeft geen zeestrategie dan De Ruyter)

Dan betekent ook (Hij heeft twee vlaggenschepen en dan nog een tweemaster)

Dan betekent (sarcasatisch) ook niet (Jij kunt niet varen. Nee dan je broer!)

Dan is een meestergraad bij Judo (niet in de houdgreep)

18. DE ZEVEN PROVINCIEEN

Schip waarop De Ruyter voer tijdens de Tweede Engelse Oorlog

21. Vrouw waarmee De Ruyter alle kanten opkon (4)

ANNA

Op 8 januari 1652 trouwde De Ruyter met Anna van Gelder

Op 13 september 1655 werd Anna de Ruyter geboren

22. Vliegtuigonderdeel voor sneeuwlandingen (6)

JETSKI

24. + H7 + V75 + H10. Die boterhamworst is de heerlijkheid van West-Brabant (3+5+3+6+2+4)

HET BELEG VAN BERGEN OP ZOOM

In 1622 nam De Ruyter als konstabel deel aan Het Beleg van Bergen op Zoom

Bergen op Zoom is van oudsher de heerlijkheid (gebied dat wordt bestuurd door een heer) van West-Brabant

25. EENDRACHT / EENDRAGHT

Schip waarop de Ruyter voer in 1676 en waarop hij overleed

271. + H28. Amfibievoertuig (2+10)

DE SALAMANDER

Koopvaardijship waarop De Ruyter voer in 1643

Een salamander is een amfibie

272. + V41. Onoverwinnelijk schip (2+6)

DE LIEFDE

De liefde overwint alles

Schip waarop De Ruyter voer van 1659 tot 1663

273. + H57 + V4 + V63. Bij zo'n uitbrander is laveren de beste optie (2+4+3+5+6)

DE WIND VAN VOREN KRIJGEN

Een uitbrander is een standje

Een (uit)brander is een schuit die naar vijandelijke schepen werd gezonden om ze in brand te steken

274. + V38. Versierde in 1607 zijn eigen beschuit (2+6)

DE RUYTER (Eigenlijk: De Ruijter)

Bedrijf dat zoet broodbeleg (hagelslag, chocoladevlokken, muisjes etc.) maakt

30. Het negeren van een luchtgevecht (2+2+4+5)

IN DE WIND SLAAN

33. Die schuit is als een auto zonder benzine (6)

DUWBAK

34. Returnwedstrijd aan boord van een schip (12)

ENTERGEVECHT

Enter(toets) is return(toets)

39. Tijdgenoot die door De Ruyter gedreven werd (6)

HANDEL

Voordat De Ruyter in 1652 bij de Eerste Engelse Oorlog betrokken raakte, dreef hij handel van 1644 t/m 1651

Georg Friedrich Händel was tijdgenoot van De Ruyter.

Technisch gezien was de ene al dood toen de ander werd geboren, maar ze worden beide als exponenten van de Gouden Eeuw gezien. Voor de visie dat een tijdgenoot ook daadwerkelijk tegelijkertijd met de ander moet hebben geleefd, geeft Van Dale geen steun. En anders, ach, de vader van Georg Friedrich heette ook Händel ;-)

42. Dat schip komt bij het passeren van de evenaar bij zichzelf aan boord (8)

NEPTUNUS

Schip waarop De Ruyter voer in 1643

Het is in de zeevaart nog steeds een traditie dat bij het passeren van de evenaar Neptunus aan boord komt teneinde degenen die dat nog niet eerder gedaan hebben tot zeelied te dopen.

45. Niet op sokken, maar op bootschoenen (7)

ZEEHELD

Een held op sokken

47. Teleurstellende plaats om schipbreuk te lijden (5)

HAVEN

Volgens Van Dale is het deel 'het zicht van' facultatief bij de uitdrukking 'in (het zicht van) de haven schipbreuk lijden'

48. Dat is een zegen voor chocoladevissers (7)

REEPNET

Een synoniem van reepnet is zegen

Chocoladereep

50. Tijdgenoot die er een slinger aan gaf (7)

HUYGENS

Christiaan Huygens vond het slingeruurwerk uit

51. + V53 + H59 + V49. Als een bedplasser de haven weer binnenvaren (3+3+3+4+10)

MET EEN NAT ZEIL THUISKOMEN

52. Warmwaterschap (7)

THEEREK

Thee is warm water

Rek is schap

54. Bedevaart (9)

WATERGETIJ

Getij zijn gebeden van het kerkelijk brevier

Bede is gebed

Getij op het water is dus bedevaart

57. Stormzaad (4)

WIND

Wie wind zaait, zal storm oogsten

61. Schade aan scheepsvloeren zal worden vergoed (6)

DEKKEN

64. BESTEVAER

Bijnaam van Michiel de Ruyter die nog altijd op de oude wijze wordt gespeld

67. Het eren van die tak hoor je als je schip ongewenst bezoek krijgt (3)

ENT

Wanneer een schip werd overvallen riep men 'Enteren!'

68. Plantje dat opkomt (4)

RIJST

69. Butler op Buckingham Palace (5+5)

ROYAL JAMES

In de Slag bij Solebay (7 juni 1672) vernietigde De Ruyter het Britse vlaggenschip Royal James

James is een stereotiepe naam voor butlers

70. Zit links onder de koksmuts (8)

BAKBOORD

71. Sinds Wilhelmina heeft uitzonderlijk zeemanschap ook een keerzijde (2+14)

Wilhelmina heeft de De Ruytermedaille ingesteld voor uitzonderlijk zeemanschap

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat hanteert de schrijfwijze als hierboven

72. Generaal die als excuustruus dienst doet (6)

PARDON

74. Scheepsonderdeel dat bij De Ruyter niet los kon zitten

(9)
SCHROEFJE
In de tijd van De Ruyter bestonden nog geen motorschepen

VERTICAAL:

1. Zo'n schip ligt in de kelder (4)
WRAK
Van een schip dat zinkt wordt gezegd dat het naar de kelder gaat
3. Wordt in golven gedolven (11)
ZEEMANSGRAF
5. GELAG
6. Op dit vlaggenschip maakte V65 de beste reclame (6+5)
GOUDEN LEEUW
De Gouden Leeuw was het vlaggenschip van Cornelis Tromp
De prijs voor de beste reclame, de Gouden Loeki, is een gouden leeuw
7. Nuchtere stuurman (3)
BOB
8. Is een schip dat zo ongeveer voor je neus is gekapseisd (2+2+4)
OM EN NABIJ
11. Frans is van de wereld (7)
MONDAIN
12. + H37. THEO D'OR
14. Die kiest het ruime sop (11)
ZEESCHUIMER
17. Duitser die zich iets van deze puzzel aantrekt (7)
KIELMAN
Een kielman is een werker die een kiel draagt
Een man uit Kiel
19. Boomlange lijst van schepen (7)
ESKADER
Een es is een boom
Een kader is een lijst
Een eskader is een smaldeel van een oorlogsvloot
20. + V44. Spelletje dat tijdens het wandelen kan worden gespeeld (10+7)
VIERDAAGSE ZEESLAG
Avondvierdaagse / Nijmeegse Vierdaagse
Zeeslag is een spelletje
22. Stond in het script van de VOC (4)
JAVA
Java is een Indonesisch eiland
Java-script (computertaal)
23. Muzikale veulingsite waarop De Ruyter al zijn slag sloeg (7)
SOLEBAY
7 juni 1672: de Slag bij Solebay
Sol is een muzieknoot
Ebay is een veulingsite
26. Wist De Ruyter op 22 april 1676 niet te ontspringen (4)
DANS
Op 22 april 1676 werd De Ruyter, zo bleek uiteindelijk, dodelijk getroffen door een kanonskogel
29. NEWTON
31. STEEN
Een huishouden van Jan Steen
32. Rijzende ster onder advocaten (4 of 1+1+1+1)
NOVA
Nova is een opkomende ster
NOVA is de afkorting van de Nederlandse Orde Van Advocaten
35. Of je er opgewekt vandaan komt, wordt in het midden gelaten (8)
CENTRALE
36. Kledingstuk voor oplichters (5)
TIPJE
Een tipje van de sluier oplichten

37. + V66. Gingen het schip in, maar vielen toch met hun neus in de boter (10+6)
DUINKERKER KAPERS
Het beroemde verhaal gaat dat de Ruyter een aanval van de beruchte Duinkerker Kapers heeft weten af te slaan, doordat hij het dek van zijn schip met boter had ingesmeerd (Wikipedia)
40. Schijnvertoning (3)
DIA
43. Maritieme tijdseenheid (5)
ZEEEN
Zeeën van tijd
44. Golfswing (7)
ZEESLAG
46. Als een V31 de overkant haalt, is er geen doorvaart meer (3)
DAM
Als een steen bij dammen de overkant haalt, wordt het een dam
47. HET WITTE LAM
Schip waarop De Ruyter voer tijdens de Eerste Engelse Oorlog
Het schip daarvoor heette Louise
52. Aan boord van dat schip verveelde De Ruyter zich nooit (10)
TIJDVERDRIJF
Schip waarop de Ruyter voer in 1655
55. Gore alinea (2)
AL
Al Gore
Al. is de afkorting van alinea
56. Kombuishulp (10)
ROERKNECHT
58. Eergevoel (4+2)
DEJA VU
60. Zit op de schouder van een commandeur (7)
ZEESTER
Een commandeur heeft één ster op zijn schouder
62. De kantonrechter met z'n collega's (1+1)
E.A. is edelachtbaar (o.a. aanspreektitel kantonrechters)
E.a. is en anderen
65. TROMP
Cornelis Tromp
70. Door de fiscus van lading voorzien (6)
BELAST
73. ODE